

⁵De Jeremiás próféta válaszolt Hananjá prófétának a papok és az egész nép előtt, akik ott álltak az ÚR házábanál. ⁶Ezt mondta Jeremiás próféta: Helyes, bár úgy tenne az ÚR, és teljesítené beszédedet az ÚR, amelyben azt profétáltad, hogy visszakerülnek Babilonból az ÚR házában az edényei és minden fogoly erre a helyre! ⁷De hallgasd csak meg azt az ígét, amelyet én hirdetek most neked és az egész népnek a füle hallatára: ⁸Azok a proféták, akik előttem és előtted voltak régtől fogva, háborúról, éhségről és dögvészről profétáltak hatalmas országok és nagy királyságok ellen. ⁹Ha pedig egy próféta békességről profétál, a profétai ige beteljesedésekor tudódik ki, hogy valóban az ÚR küldte-e azt a profétát.

Kedves Testvéreim!

Segítsetek elrakni a játékaitokat! – kérem meg a gyerekeimet, akik épp belemerültek valamibe. Persze egyik sem reagál, mintha nem is hallották volna a kérést. Aztán legyintek egyet, hogy mindegy legalább most jól elvannak, mindegyik játszik valamit a lakás különböző pontjaink és nem egymást püffölik, végül is ráérnek később elrakodni. Ekkor eszembe jut, hogy addig gyorsan elmegyek a boltba, szólok is a feleségemnek: elmegyek a boltba. Mire a három gyerek hirtelen ott terem: én is megyek, én is megyek. Nem is tudtam, hogy ilyen jó a hallásuk. – jegyezem meg feleségemnek.

A fenti történet nem kitalált, nagyon is valóságos. Éppen olyan valóságos, mint amikor mi felnőttek, az Istenre figyelünk. Mert mi az amit meg akarunk hallani, és mi az amit nem. Ami nekünk jó, amit mi úgy értékelünk, hogy az számunkra hasznos, ami boldoggá tesz, ami a békességünket szolgálja, azt megtartjuk, de ami arra készlet, hogy elgondolkodjunk, hogy rendet rakjunk az életünkben, ami feladattal, munkával jár, azzal kapcsolatban igyekezünk úgy tenni, mintha meg sem hallottuk volna. Szelektív a hallásunk. Vagy mondhatjuk úgy is, hogy szelektív a vallásunk. Elkülönítjük egymástól azt ami mi hasznosnak értékelünk és azt, amiről azt gondoljuk, hogy az számunkra nem jó.

Az oltár előtti igében Péter csodálatos halfogásának történetét olvastuk. Miért különleges ez a történet? Nem a csodálatos halfogás miatt, hanem Péter miatt, aki amikor Jézus megszólítja: *Evezd a mélyre és vessétek ki a hálótokat fogásra nem azt válaszolja: „Mester, egész éjszaka fáradtunk”,* törődj a magad dolgával, mi elvégeztük a miénket. Hagyjál békén minket, fáradtak vagyunk és még ki kell mosni a hálótat. Szeretnénk minél előbb végezni, hogy mehessünk pihenni, aztán holnap majd ismét próbálkozunk. Te csak tanítsál, mit értesz te a halászathoz?! Nappal különben sincsenek halak. Hagyjál békén!

Nem. Péter nem ezt mondja, hanem azt: *„Mester, egész éjszaka fáradtunk ugyan, és semmit sem fogtunk, de a te szavadra mégis kivetem a hálótat.”* Azt hiszem a csoda itt történik, a halak csak a ráadás. Péter túl tud lépni az emberi gondolkodásán, túl tud lépni a fáradtságán, és felismeri Jézus szavának erejét, még akkor is, ha ez éppen neki kellemetlen, feladattal, munkával, a napi rutinból való kilépéssel jár is. Péter Isten szavára figyel, bár ő ezt akkor még nem is igazán tudja, csak mikor kiszáll a hajóból akkor lesz előtte világos, és ekkor borul Jézus lába elé: *menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram!*

Péter nem feladatot lát, hanem a szó, Jézus szavának hatalmát.

A zsidóságban az első dolog volt, hogy megtanítsák a gyerekeknek azt, hogy Isten szava hatalom. Mi is átvettük ezt a gyakorlatot, hiszen a teremtéstörténet az első történetek egyike, amelyet hittanórán előveszünk. És a teremtés történet éppen arról szól, hogy Isten szava hatalom. Mert mit is tanítunk meg? Látszólag azt, hogy Isten hat nap alatt megteremt a világot a sötétségtől az emberig. Valójában pedig minden egyes napnál elhangzik a lényeg: azt mondta Isten: legyen... és lett. Minden egyes teremtési nap leírása arról szól, hogy Isten szava teremtő szó. Az Isten szavára oda kell figyelni, mert az Isten szava hatalom. A gyerekeknek ez természetes is. Mint ahogy apa vagy anya szava is hatalom. Aztán kezdenek felnőni, és kezdik megkérdőjelezni ezt. Kamaszkorban már apa és anya szava a jónak, a kellemesek, a boldogságot okozóknak az ellentéte. A rossz, mert szembemegy az én akaratommal. Szembemegy az én gondolataimmal.

Jeremiás próféta – akinek könyvéből való mai alapigénk – az Ószövetség talán legtöbbet szenvedett prófétája volt. Hivatalosan a jeruzsálemi templom papságához tartozott, prófétai munkásságát úgy élte meg, hogy sokáig küzdött ellene. „Nem szólok többé az Úr nevében” mondta ki egyszer, de aztán hozzátette: *perzselő tüzzé vált szívemben... erőlködtem, hogy magamban tartsam, de nincs rajta hatalmam.*

Isten Jeremiás prófétán keresztül szólt a néphez, mert ugyan voltak hivatásos próféták, akiknek az volt a feladatuk, hogy közvetítsenek Isten és ember között, de ezek a próféták a nehéz időkben nem az Isten üzenetét mondták, hanem azt, amit az emberek szerettek volna hallani. Ezt láthatjuk mai alapigénkben is, ahol Hananjá próféta megjelenik a templom lépcsőjén. Az előzményekhez még érdemes tudni, hogy Jeremiásnak Isten szavára egy ígét kellett a nyakába venni, ezzel jelképezve azt, hogy Isten a babiloni király ígájába engedte a népet. És valóban iga volt ez, hiszen elhurcolták a nép vezetőit, és sanyargatták az

embereket. A babiloni uralkodó által kinevezett Cidkijjá király néhány évvel trónra kerülése után lázadást szervezett, több szomszédos néppel összefogva. Erősnek gondolták magukat, és persze erre a megfelelő kommunikációt is fel kellett építeni. Jöttek is a hivatásos próféták, mint amilyen az alapigénkben szereplő Hananjá is volt, aki odament a templom lépcsőjére, egyenesen a jármot viselő Jeremiáshoz, és közölte, hogy meg fog menekülni a nép, két év múlva szabadság lesz, a templom berendezéseit visszahozzák majd, mert Isten nem engedi, hogy ez történjen a népével. Az Úr – mondta Hananjá – összetöri Babilónia királyának igáját.

Ezen a ponton kapcsolódik be igénk a történetbe. Mert Jeremiásnak meg kell szólalnia. Mert itt nem Isten, nem az Úr üzenete szólal meg, hanem a király szája íze szerinti beszéd hangzik el. Hazugság, az Úr nevében.

⁵De Jeremiás próféta válaszolt Hananjá prófétának a papok és az egész nép előtt, akik ott álltak az ÚR házában. ⁶Ezt mondta Jeremiás próféta: Helyes, bár úgy tenne az ÚR, és teljesítené beszédedet az ÚR, amelyben azt prófétáltad, hogy visszakérülnek Babilonból az ÚR házában az edényei és minden fogoly erre a helyre! ⁷De hallgass csak meg azt az ígét, amelyet én hirdetek most neked és az egész népnek a füle hallatára: ⁸Azok a próféták, akik előtted és előtted voltak régtől fogva, háborúról, éhségről és dögvézséről prófétáltak hatalmas országok és nagy királyságok ellen. ⁹Ha pedig egy próféta békességről prófétál, a prófétai íge beteljesedésekor tudódik ki, hogy valóban az ÚR küldte-e azt a prófétát.

Jeremiás nem áll le vitatkozni, hogy ide figyelj Hananjá, szerintem nem ezt mondta az Úr. Azt mondja: bár úgy lenne, ahogy te mondod, de nézzük csak meg: a korábban élt próféták nem békességről, hanem szenvedésről prófétáltak. Ha ehhez hozzávesszük azt, amit Jézus mondott: nem azért jöttem, hogy békességet hozzak, hanem, hogy kardot – akkor azt láthatjuk, hogy Isten minden időben próbálta kimozdítani az embereket a kényelmes életből. Miért? Azért mert nem szereti, ha az ember boldog? Szó sincs róla, csak ismer bennünket. Tudja, ha boldogok vagyunk, akkor hamar elfeledkezünk arról, hogy honnan is van ez a boldogság. Belekényelmesedik az Isten áldásaiba, természetesen veszi azokat, és ezzel el is veszíti.

Isten nem azt akarja, hogy nyomorogjunk, hogy boldogtalanok, betegek legyünk. De megengedi azt, hogy ezek történjen, akkor ha nem figyelünk rá.

Egy temetéseken használt énekünkben énekeljük: nem lehet, hát tétlen állnom, mert az álom elnyomhatja lelkemet. De mai főéneünkben is ez a gondolat jelenik meg: Ébredj, bizonyágtévő lélek...

Ébredni kell, ébredni abból az álomból, álmodozásból, amelyben Isten egyenlő a mi saját akaratunkkal, azzal, amit mi elképzelünk magunknak.

Az utóbbi években apósom révén sokat tanultam a vitorlázásról. Gyerekként a balatoni vitorlásokat figyelve elképzeltem, hogy valaki kinézi, hogy honnan hová szeretne eljutni, felhúzza a vitorlát, és irány a cél. Most már tudom, hogy nem ilyen egyszerű, sőt. A szelet nem tudjuk irányítani, csak a hajót lehet a szélhez igazítani, és azért, hogy előre haladjunk néha akár még visszafelé is kell menni, miközben elég sokat kell dolgozni a vitorlák beállításával. Egy igen fárasztó, kemény küzdelem, aminek a végén a célba érkezés sokkal nagyobb ajándék, mintha simán elértük volna a túlsó partot.

Isten ma arra hív minket, hogy ne kényelmesedjünk el, keressük a szelet, dolgozzunk a vitorlákon. Keressük, kutassuk az ő akaratát, az ő útjait, ne mi akarjuk meghatározni, hogy merre megyünk. Hananjá prófétának nem jött be. Jeremiás megjövendöli neki, hogy prófécija nem fog beteljesedni, sőt meg is fog halni, mert hazug prófétaként, a király és a nép szája íze szerint prófétált, és valóban két hónappal később Hananjá meg is halt.

Legyünk inkább Péterek, akik annak ellenére, hogy nem tűnik ésszerűnek, életszerűnek amit Isten mond, mégis az Ő szavát kövessük. Ehhez persze az kell, hogy az ő szava, az ő igéje, az ő szele ott legyen az életünkben. Hallgassunk rá, és fordítsuk a hajónkat abba az irányba, amelybe kell, még akkor is, ha ez nem túl kényelmes.

Végül, ha mindezt sikerül, akkor ahogy Péter és Jeremiás is tette, tanúskodjunk róla, legyünk papokból próféták, halászból emberhalászok, csendes életű álmos emberekből felébredt tanúságtévők. Mondjuk el bátran, - mint akiknek az életük sem drága az Isten üzenetét. Mondjuk el mindenkinek, hogy apa - ami mennyei Atyánk - azt mondta, hogy tegyünk rendet a szobánkban – a mi életünkben, szívünkben - és mi megtettük, és ő segített – hiszen egyszülött fiát adta - és most sokkal boldogabb, sokkal teljesebb életet élhetünk, Vele.